

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan večer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti i prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od štiristopne petst-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Boj za milijone.

II

Sedanji ključ (70:30), po katerem se določa visokost prispevka obeh državnih polovic k skupnim troškom, je nezasišano kruta finančna krivica, storjena na cislitvanskim kronovinam. Ta krivica se je storila pri sklepanju prve pogodbe leta 1867., pozneje se pa ni ublažila, nego še znatno poostрила.

Člen XII. ogerskega osnovnega zakona iz leta 1867., s katerim je bil na podlagi dogovora mej cesarjem in Madjari ustanovljen sedanji dualizem, je bil predložen tedanjemu avstrijskemu parlamentu kot gotova stvar, katere ni možno predružititi, katero je brez najmanjše premembe odobriti. Ta zakon določa sicer, katere zadeve so skupne zadeve obeh državnih polovic, določa tudi, kdo upravlja z dotičnimi potrebščinami, ne določa pa čisto nič, na kaki podlagi je dognati, koliko naj za skupne potrebščine plačuje jedna in koliko druga paritetnih državnih polovic.

Pri sklepanju prve pogodbe l. 1867. zjedini sta se vladi na to, naj se preračuna gospodarska sila obeh državnih polovic po davčni sili prebivalstva, katere se razvidi iz faktičnega dohodka davkov. Tedanja avstrijska vlada je predložila parlamentu izkaz o dohodkih iz direktnih in indirektnih davkov v Cislitvanski in na Ogorskem, a le za dobo od l. 1860—1865. Po teh izkazih se je izračunalo, da bi morala Cislitvanska prispevati 75, Ogorska pa 25 odstotkov. A kaj hitro se je pokazalo, kako lahkemiselno in površno je bil sestavljen ta izkaz, saj se na pr. ni oziral niti na to, da je Cislitvanska prav v tistih letih dobila 18 milijonov gld. za prodano drž. posestva, Ogorska pa samo 3 milijone, a svota, katero je izdala avstrijska vlada za nakup ogerskega tobaka, je bila vsrta mej ogerske izdatke! Po odstranitvi teh nedostatkov se je izračunala kvota 70:30. A tudi proti tej je bila cela vrsta jako tehtnih ugovorov. Opozarjalo se je zlasti na to, da samo petleten izkaz o davčnih dohodkih ne zadostuje, nego da se mora davčna sila izračunati na podlagi celo desetletja (1855—1865) obsegajočega izkaza, ker bi bila potem kvota za Cislitvansko neprimerno ugodnejša, sploh pa se je povdarjalo, da se po davkih ne da spoznati prava gospodarska sila obeh državnih polovic, že zategadelj ne, ker je bila Ogorska ne samo pred l. 1849., nego tudi po razveljavitvi ogerske ustave, za časa absolutizma, relativno znatno manj obremenjena z davki, kakor cislitvanske dežele.

Vzlic temu pa, da je bil ves svet prepričan, da se z vzprejetjem kvote 70:30 zgodi Cislitvanski nezasišana krivica, je parlament to kvoto vendar odobril. Storil je to iz dveh vzrokov. Prvi je bil pristisk od zgoraj. Madjari so bili kategorično izjavili, da se sploh ne spuste v nobeno transakcijo glede skupnega državnega dolga, ako se prej ne odobri kvota 70:30. Višji krogi so se tega bali, ker je v pogodbi, s katero je dobila Ogorska svojo samostalnost, nekako priznana, da Ogorske nič ne brigajo državni dolгови, katere je naredila monarhija kot jednotna država pred l. 1867. Zamen je tedanji opozicijski centralist Skene v državnem zboru klical, da ministri, kateri so Njegovemu Veličanstvu svetovali, naj kot ogerski kralj ne prizna dolgov, katere je naredil kot avstrijski cesar, ne spadajo na ministersko, ampak na zatožno klop, — konec je bil, da je parlament odobril pogodbo in tako prouzročil Cislitvansko preogromno letno izgubo. Vlada je skušala to izgubo pokriti z novim

dvakom na kupone, a drž. upniki so se za to maščevali z nizkimi kurzi in država je tako prišla ob lepe milijone!

A tudi ko bi se ne bila zgodila usodepolna napaka — da ne rabimo ostrejšega izraza — glede državnih dolgov, avstrijski parlament bi bil vendar odobril kvoto, kakor je odobril vse, kar mu je predložil Beust. Tedaj vladajočim nemškimi centralistom je šlo za to, da nemškemu življu vsaj v Cislitvanski zagotove popolno prevlado, in sredstvo za to jim je bila decemberska ustava. Kadarkoli je dospel odpor zoper pogodbo z Ogorsko do viška, vselej je Beust grozil z odpravo te ustave, in Nemci so se udali. To je drugi vzrok, da je obveljala izmenovana kvota.

Že pri prvi pogodbi z Ogorsko je bila torej naša državna polovica neizmerno oškodovana, ali l. 1867. Cislitvanski storjene krivice se tekom zadnjih 30 let niso zmanjšale, nego so pri vsaki obnovitvi pogodbe postale, tako relativno, kakor absolutno, še večje.

Prvo, sicer ne veliko, ali občutno povečanje teh krivic zgodilo se je že l. 1871. Madjarom je šlo za to, da se pod upravo vojnega ministerstva stoji Vojaška Krajina priklapi Ogorski, oziroma Hrvatski. Ta zahteva je bila državnoopravno utemeljena, a ker je Ogorska z državnoopravnim utelesenjem Vojaške Krajine dobila tudi vse njene dohodke, kateri so do tedaj tekli v blagajnice vojnega ministerstva, se je določilo, da mora Ogorska plačevati na ta račun od vseh skupnih potrebščin najprej 2 odstotka, ostanek pa se razdeli po ključu 70:30. To je oni dvadsetotni „praecipuum“, o katerem se je tudi letos v kvotni deputaciji toliko govorilo. Konstatovati je treba, da Ogorska tudi ex titulo Vojaške Krajine ni prevzela niti krajcarja skupno narejenih državnih dolgov, dasi je ogerski fiskus v Vojaški Krajini prevzel poldrug milijon oral krasnih godov, kateri mu dajejo od leta do leta večjih dohodkov.

Dosti večja krivica se je zgodila Cislitvanski pri prvi obnovitvi pogodbe l. 1877. Direktno porazumljenje mej kvotnimi deputacijama se ni doseglo in stvar se je uredila posredovanjem vlad. Avstrijska vlada je uprav nečuvno pritiskala na parlament, in Madjarom se je posrečilo, si zagotoviti nov, jako znaten dobiček, in sicer zopet na škodo Cislitvanske. Dobili so ta dobiček, ker je avstrijski parlament dovolil, da se je prewenil dogovor o izplačevanju restitucij od užitnine na sladkor, špirt in pivo.

Leta 1867. se je bilo določilo, da se plačujejo te restitucije iz carinskih dohodkov, namenjenih za pokritje skupnih stroškov, kateri dohodki se po kvotnem ključu razdele na obe državni polovici, a dotični nedostatek, ki se izkaže, mora potem pokriti vsaka državna polovica iz svojih blagajnic. Natančnejše preiskovanje je izkazalo, da je Ogorska za lepe milijone na dobičku, ako se carine razdele po kvotnem ključu, ker dejanski ne znaša njen delež pri carinskih dohodkih 30 odstotkov, nego kvečjemu 12 do 13 odstotkov, vse drugo je prav za prav last Cislitvanske. Beust je l. 1867. vse v tem oziru izrečene ugovore zavračal s tem, da se ta dobiček kompenzuje s škodo, katero ima Ogorska, ker se iz skupne carinske blagajnice plačujejo restitucije, a iz Cislitvanske se izvaža toliko, da znašajo restitucije dokaj več, kakor gre Cislitvanski po kvotnem ključu.

To se je l. 1877. premenilo. Madjari so izposlovali določbo, po kateri so carinski dohodki pač tudi v naprej ostali skupna last, ali restitucije se ne plačujejo več iz skupne blagajne, nego se obračunajo mej obema državnima polovicama po posebnem ključu, takozvanem „Productionschüssel“. Finančni

efekt te premembe je za Cislitvansko jako neugoden, kajti Cislitvanska je vsled te določbe tekom dvajsetih let imela škode za najmanj 35 milijonov gold.

Tretja nam znatno škodljiva prememba l. 1867. sklenjene pogodbe se je zgodila tedaj, ko je država globoko posegla v žepe davkoplačevalcev ter jim kavo, petrolej itd. silno podražila. Ta novi davek je največ zadel cislitvanske davkoplačevalce, dočim so Ogri vsled skupnosti carinskih dohodkov pri tem participirali le s polnimi 30 odstotki.

Krivica, katere se je zgodila Cislitvanski leta 1867. se torej ni tekom zadnjih trideset let nič ublažila, nego še povečala, dočim je gospodarska sila Ogorske uprav fenomenalno narasla. Ogorska je napredovala v vsakem oziru, in je njena finančna in njena gospodarska sila danes najmanj za sto odstotkov močnejša, kakor je bila pred 30 leti.

Slovanskega življa na Primorskem boj za obstanek.

(Dalje.)

Interpelacija govori o poškodbah, o nasilstvih in drugih zločinih, in ministerski predsednik ji pritrjuje. Ali pa najdete v interpelaciji le jeden slučaj, katerega bi mogli nadeti pred volitvami Hrvatov in Slovincem, in kateri bi opravičil, da je vlada poslala vojaštvo v poreški okraj? Le po volitvah so se pripetili oni trije slučaj: Monfalcone, Cortese in orožnik, drugoga ni bilo nič. In ko bi bili ti trije slučaji resnični, ali pa so zadostni, da je bilo treba ves narod razorožiti ter mu pobrati potrebno kmetijsko orodje? Zapirali so ljudi ter jim pobrali orodje samo zato, da bi prikriili nasilstvo italijanske stranke in pristransko postopanje vladnih organov proti Hrvatom (Tako je!) ter odvrgli pozornost od teh tuesških činov. Italijanom niso pobrali orožja, dasi bi se to moralo zgoditi že zdavnaj, ako bi z jednako mero postopali proti Italijanom, kakor postopajo proti Hrvatom. (Res je!) Namesto zavijanj in sumničanj v italijanski interpelaciji in v vladnem odgovoru hočem navesti dejstva. V mnogih primorskih mestih se dogajajo poškodbe, celo revnim pericam, mlekaricam in prodajalkam kruha ne prizanašajo. V Malem Lošinju so smeli Italijani imeti neko slavnost dne 29. avgusta m. l., a prepovedali so izlet Hrvatov. Nerezinah so razsajali Italijani proti duhovnu, ko je prišel iz cerkve, da se je komaj rešil v svoje stanovanje. Razgrajali so celo proti mirnim ljudem, ki so odvarjali čitalnico. Orožniki so šli spat že ob devetih, ko pa so jih klicali na pomoč, odgovorili so, da ne ustanejo. (Čujte! in smeh)

V obližju Malega Lošinja je pretel c. kr. drž. pravdnik s puško in besedami hrvatskim kmetom pri delu. (Dr. Hortis: Ker so mu pretili s smrtjo.) Ne, gosp. tovariš, ker so peli hrvatske pesmi. To je bilo novembra meseca, a državni pravdnik je še vedno v službi ter pridno konfiskuje slovanske časnike. Veliki izgredi so bili v zadnjem času tudi v Mošćenicih, kjer so morali bežati občinski svetovalci in volilni komisar, ne da bi se bila volitev dokončala. V Lovranu so najeti ljudje — Italijanci — tam — prejšnjega župana vrgli ob tla ter ga ranili. V Veprinju je razžalil neki ljubljene c. kr. oblasti, tamošnji župan, duhovna, ko je nesel Najsvetejše k bolniku. (Čujte, čujte!) V poreškem okraju je „bogataš“ Corezza iz Montovuna v juliju minolega leta dvakrat pretel s samokresom, ker so klicali „živio“. (Čujte!) Povodom potovanja eksce-lence gospoda ministerskega predsednika po Istri so

na naše ljudi metali pomidore ter jednega pretepli. V Vižinadi so naše ljudi podili tudi orožniki, češ, da jih ne morejo braniti. V Višnjaju je bil Ivan Kuma težko ranjen, v Poreču so Italijani pretepali naše ljudi s palicami in ranili z bodali, ki so bila skrita v palicah, godce so pretepali z godali, fakini so jih pa obsipali s kamenjem. Orožniki so podili ljudi 500 korakov od mesta ter pri tem nekega duhovna večkrat razžalili. — V Pulju so časniki hvalili Italijane, da so ves dan razgrajali proti Hrvatom in njihovim poslancem. V Vižinadi so 18. oktobra 1896 razgrajali proti škofu dru. Flappu (Čujte!), ker je hrvatskim vernikom izpregovoril nekaj hrvatskih besed. Spremljati so ga morali orožniki. (Čujte, čujte!) Tako so ob času volitve od Italijanov podkupljene osebe pobile v Sušnjevič župniku okna in vrata. (Čujte!) Ko se je pritožil pri volilnem komisarju, odgovoril je ta: Tožite pri sodišču zaradi žaljenja časti! On pa prav dobro ve, kaka so pri nas sodišča, osebno poročna sodišča. Dne 20. marca so bili izgredi v Poreču (to priznava sam g. ministerski predsednik); — dne 19. marca v Vižinadi, kjer so napadli Markovića in Ferencu, ko sta šla k maši. Neki dijaki iz tržaške realke so ob volitvah streljali na množico. (Dr. Hortis ugovarja.) Prosim, dijaka Zanantoni in Zanolin sta že ubojena. (Čujte! smeh.) V Poreču je bil Pavletić težko ranjen, in 18. avgusta m. l. mladi Osterman umorjen. (Čujte, čujte!) V Trstu je bil mej volitvami umorjen mladi Gašparović (Klic: To je laž!) To je istina! V nedeljo dne 9. t. m. ob polu 11. uri zvečer je orožnik Sardegnia mladega Sošiča na Občini z bajonetom zabodel, ker je klical: „Živio naš presvetli cesar, žive! Avstrija!“ Teža ne povedo vaši, pač pa drugi časniki, a mi čutimo, kaj vse se ondi dogaja. Pošiljajo orožnike, ki niti našega jezika ne znajo, in ti ukazujejo ljudem, naj molče. A ljudstvo misli, da sme vendar klicati: „Živio naš cesar, žive! Avstrija!“ Orožniki so moža zvezali, vrgli na tla in zvezanega prebodli. (Velika senzacija.) In vsled tega razoroženje Slovencev in množice oseb v zaporih! Italijani pa morejo še vedno nositi orožje ter je rabiti proti nam.

Rad bi govoril še o razmerah na učiteljski pripravnici v Kopru. A to prepuščam drugemu govorniku. Le toliko rečem, da je vse istina, kar sem trdil v svoji interpelaciji z dne 9. t. m. o novincih v Kopru in o napadih na dijake. Omenim tudi mimogrede, da so po mnenju vlade, kakor kaže odgovor, Italijani, ki napadajo Slovence, le „pote-penci“, „svojeglavni dečki“ in „pretepati“. Jaz pa vem, da so se teh pretepatov udeležili tudi gospodje in vsaj kot gospodje oblečeni možje, n. pr. črvenljarski mojster Decarli in neki brivec. In če ne gre drugače, potem trdijo, da preiskave niso imele doselej nobenega uspeha, ako so bili Hrvatje tepeni. (Čujte!) Ako nočejo uspeha, potem seveda ni uspeha. (Prihrjevanje.) To pesem poznam že iz Taffajevih dobe, in od napadov na hrvatske poslance v piranski okolici dne 10. jan. 1896. Gospodje so nas napadli, a vlada je dognala, da so bili pouličnjaki, ki pa niso znani. (Smeh.) To so torej vedeli, da so bili pouličnjaki, a vedeli niso, kdo so. Še nekaj naj dostavim! Glede razmer na c. kr. učiteljsku v Kopru bodo bač šoleka oblastva nadaljevala preiskave. Z veseljem moram priznati, da so gimnazijski ravnatelj in vse učiteljsko osebje izrazili sočasje profesorju Matejčiču, kateri je bil meseca marca napaden. Pripraviški ravnatelj pa je pri preiskavi proti slovenskim učencem vedno opozarjal: To ne spada k stvari, to ne pride v zapisnik. (Čujte, čujte!) Mej tem pa so slovanskim dijakom odtegnili ustanove, ker niso dalje mogli prenašati napadov (Čujte, čujte!), a italijanski dijaki so obdžali ustanove ter morejo svoje tovariše peovat s „ščavi“. Kakor se postopa na pripravnici, je res že preveč. Ravnatelj hoče vse potlačiti!

Končati hočem. Najno je, da se preiščejo tudi pritožbe raznih občinskih zastopov v Istri, v Trstu in v Gorici. Ti se pritožujejo — navzlic temu, kar sem navedel — proti barbarstvu Slovanov. (Smeh.) To je največja hinavščina, bistvo lažiliberizma, in sklicujejo se še na rimsko in italijansko omiko. Jaz višje cenim prvo in drugo. (Prav dobro!) Nekateri obč. zastopi, kakor n. pr. oni v Izoli, naglašajo v svojih pritožbah, da so samo Italijani poklicani za gospodstvo v Istri. (Čujte!)

Mi pa mislimo, da smo tudi državljani, in da imamo državljanske pravice. Treba je razmere preiskati tudi v Voloskem, kjer se posebno v zadnjih

petih letih, odkar vlada ondi okr. glavar Fabiani, delajo sitosti slovanskim občinam, preganjajo in kaznujejo slovanski učitelji in duhovni, koder se širi nenravnost in brezverstvo, sploh popačenost mej prebivalstvom. In pri tem sodelujejo tudi Fabiani in njegovi uradniki. (Čujte na desnici.) Treba je preiskavati razmere tudi z ozirom na dve italijanski interpelaciji z dne 9. t. m., v katerih se očita ova-duštvo slovanski stranki v Gorici in v Primorju. Gospoda moja, jaz čitam mnogo časnikov v raznih jezikih, toda ne poznam jih, ki bi dan dan tako ovajali, kakor ravno italijanski. Saj brez tega ne morejo živeti! Vzemite katerkoli časnik, „Corriere di Gorizia“, „Piccolo“, „L' Istria“, „Giovine Pensiero“, nobena številka ni brez ovađuštva. Iz svoje skušnje tudi vem, kako ovajajo ustno in pisмено visoki gospodje, odlični pristaši italijanske stranke. Druga interpelacija z dne 9. t. m. ni nič drugzga kakor denunciacija.

Najno potrebna je preiskava razmer tudi z ozirom na vest, katero je objavil „Piccolo della sera“ z dne 9. maja in katero je objavila tudi „Reichswehr“. Vest glóve: „Dopo il discorso del Dre. Gregorčič, il conte Badeni disse ad un deputato italiano: Dal momento, che voi avete abbandonato me, anch' io abbandonerò voi!“ (Po govoru dr. Gregorčiča je rekel grof Badeni jednemu italijanskemu poslancu: V trenutku, ko vi mene zapustite, tudi jaz vas zapustim!) Te besede, pravi dalje „Piccolo“, so pri opozicijskimi vzbudile veliko nevoljo proti ministerskemu predsedniku. A isto smemo mi naglašati še z večjo pravico. Kajti te besede, ako so sploh resnične, in odgovori na interpelacije povedo in potrjujejo mnogo glede novejših preteklosti, a bodočnost ostane odprta.

Italijani so postali v zadnjih letih jako ošabni nasproti Hrvatom in Slovincem. Ne bojujejo se za svoje pravice, kakor je že priznal neki list, temveč zato, da Hrvatje in Slovenci ne dobe nobenih pravic. (Tako je!) To ošabnost pa podpira c. kr. vlada s svojim postopanjem proti nam. To ošabnost je vzgojil večletni zistem na Primorskem. Nemiri, izgredi, protizakonisti, nasilnosti, rane, poboji itd. so le posledica tega zistema. (Tako je!) Za meseca in meseca osiroteli otroci, vdove, po svojih sinovih jokajoče matere, prelita kri Muzlovičeva, Učnikova, Pavletičeva, Ostermanova, Gašparovičeva in drugih, to so žrtve zistema, ki je približno sličen onemu, ki je vladal nekaj časa za Stambulovala v Bolgariji. (Dobro! na desnici.) Gospoda moja, ta zistem, ki bi delal nečast vsaki srednjeevropski in omikani državi, mora končati vlada našega vladarja; to pa se bo zgodilo le tedaj, ako tudi Hrvatje in Slovenci dobe svoje človeške in po državnih zakonih jim zajamčene pravice. (Pohvala.)

Prosim torej vse one, ki ljubijo pravico in ki imajo načelo: Jedaake pravice vsem narodom v državi! — da glasujejo za nujnost našega predloga. (Živahna pohvala in ploskanje na desnici; govorniku mnogi čestitajo!)

V Ljubljani, 20. maja.

Nemški liberali in obstrukcija. O krščanskih socijalistih je znano, da so nasprotaj jezikovnim naredbam. V dunajskem mestnem zboru so se celo pozvali dunajski državni poslanci, naj porabijo najstrožja sredstva in prisilijo ministerstvo, da jezikovne navedbe prekliche. V parlamentu so se tudi izrekli zoper jezikovne navedbe, za najstrožje sredstvo obstrukcije se pa odločiti ne hote. V državnem zboru celo z vso odločnostjo obstrukciji ugovarjajo, češ, da se je treba lotiti koristnejšega dela. „Deutsches Volksblatt“ v obširnem članku pojasnjuje to malo čudno postopanje. Po zatrjevanju tega lista obstrukcije krščanski socijalisti le zato ne morejo podpirati, ker nemški liberali samo ž njo hočejo priti do valjave. Radi bi prisilili vlado, da odloži zborovanje državnega zbora. Ko se to zgodi, se bodo liberalci takoj začeli pogajati z vlado. Jeseni bodo že del vladne večine, in o jezikovnih naredbah bodo potem molčali. Za nemštvo liberalcem ni nič. Najvišji uradniki in najbližji svetovalci Badenijski so nemški liberalci, a vzlic temu so izšle jezikovne navedbe, da bi jih bili ti ljudje lahko preprečili, kakor tudi marsikak drug udarec, ki se je zavdal poslednja leta Nemcem. Teža niso storili, ker liberalcem ni ničesar na nemštvo ležeče, temveč poveč le zasledujejo druge, strankarske koristi. Samljivo je že to, da se posebno „Nene Freie Presse“ zavzemlje za obstrukcijo, ker temu listu je le za židovske koristi. — Marsikaj resnice je v tem, kar je povedal pro-

tisemitski list. Kar se pa tiče urivanja vladi, so pa krščanski socijalisti in liberalci povsem jednaki, le sredstev se različnih poslužujejo.

Steinwender ni več ljubljeneč štajerskih in koroških Nemcev. Proti jezikovnim naredbam je pokazal vse premalo odločnosti. Štajerska in koroška akademična mladež baje priredila velikaanske demonstracije proti njemu. Vso stvar pripravljajo nekateri drugi koroški in štajerski državni poslanci. Delujejo najhuje s tem proti njemu, da se proti vladi ne upa nastopiti, ker bi rad minister postal.

Veliko deputacijo mislijo moravski Čehi odposlati na Dunaj k cesarju, da v posebni spomenici razloži, kako zatirajo Čehi Nemci na Moravskem. Nemce ta češka namera močno jezi, ker Čehi vse svoje trditve z dejstvi podpro. Čehom na Moravskem se zares gode krivice, zlasti v šolskem oziru so silno prikrajšani.

Ropanja bažibozukov. Turčija je vkup izbohnala mnogo prostovoljcev in izrednih čet, da je porabi proti Grkom. Sedaj, ko se je vojna končala, ima vlada velike skrbi s temi ljudmi. Že mej vojno niso hoteli biti podložni turškima glavnima poveljnikoma. Bojevali so se pač proti Grkom, a vendar v prvi vrsti na to gledali, da kaj naropajo. Bilo je več bojev mej prostovoljci in rednimi turškimi vojaki. Več batalijonov bažibozukov so hoteli že s silo odpraviti domu v Albanijo, a so se uprli z orožjem v roki. Vojna uprava je zatorej že bila pred premirjem sklenila, da ne pošlje nobenih prostovoljcev več na bojišče. To je silao razdražilo nekatere mohamedance v Stari Srbiji, ki bi radi šli na bojišče. Sedaj prete, da začno pobijati, požigati in ropati po Stari Srbiji. Prebivalstvo je zatorej v največjem strahu, vlada pa v največji zadregi.

Politična društva v Nemčiji. Nemškega državnega zbora stranke pa niso voljne mirno gledati, da vlada skuša potom pruskega deželnega zbora omejiti društveno svobodo. Lani je vlada v državnem zboru obljubila, da predloži načrt zakona, s katerim se dovolijo zveze mej političnimi društvi. Državni zbor je to zahteval, ker je bila vlada razpustila več političnih društev in volilnih odborov, ker so si dopisovali mej saboj. Vlada je sedaj mislila to porabiti za pretvezo, da na drugi strani utesni društveno svobodo. Dr. Rückert je pa sedaj v državnem zboru stavil predlog, da se dovolijo zveze mej političnimi društvi. Vladi je očital, da ni pošteno in odkritosrečno postopala, ko je pruskemu deželnemu zboru predložila načrt društvenega zakona, ki ima sicer omenjeno dobro določbo, a sicer je reakcijsarnega duha. Grajal je, da se v škodo državni zakonodaji goji partikularizem. Društvena in zborovalna svoboda je potrebno dopolnilo občni in jednaki volilni pravici. Dr. Rückert je v svojem govoru indirektno grajal vedno umešavanje krone v politične stvari. Krona more samovoljno vladati le v Rusiji, v Nemčiji to ne pojde. Vladai tajnik Bötticher je vladno postopanje zagovarjal. Dva protestantska konservativca sta Rückertov predlog pobijala. Kardorf je trdil, če se društvena svoboda omeji, se mora odpraviti občna volilna pravica, ker drugače dobe pri bodočih volitvah socijalisti veliko večino. To strašenje s socijalisti ni pomagalo. Rückertov predlog se je vzprejel v drugem branju z 207 proti 53 glasom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. maja

— (Kaj je resnica?) Povod škandaloznemu napadu na dr. Šušteršiča v zadnji seji poslanske zbornice je bil neki Šušteršičev mejklic. Dunajski in drugi listi poročajo da je dr. Šušteršič zaklical posl. Pergeltu „Liberaler Schwindler“, „Slovenec“ in drugi slovanski listi pravijo, da je zaklical „Liberaler Schwindel“. Katara verzija je prava, se da pač samo iz stenogramov dognati. Ako je dr. Šušteršič zaklical „Liberaler Schwindel“, ni s tem žalil posl. Pergelta, in je potem krivda napadalcev toliko večja.

— (Osobna vest) C. kr. inženar gospod I. Scarba je dobil naslov in čin višjega inženerja.

— (Korni poveljnik fml Succovaty) prišel je danes popoldne z brzovlakom v Ljubljano in bode jutri taspiciral tukajšnjo posadko.

— (Tretji glasbeni večer,) ki ga je priredila „Glasbena Matica“, računajoč na širše kroge slovenskega občinstva, ta pot v Sokolovi dvorani, je zaključil vrsto letošnjih koncertnih produkcij. Umetniški uspeh tega zadnjega glasbenega večera je bil

prav dovoljen, ne tako, žal, z ozirom na blagi namen teh večerov in na obsežno dvorano, gmotni uspeh. Pripisovati gre to pač poglavitno temu vzroku, da je čas za koncertne priredbe že precej neugoden. Tudi se nam je dozdevalo, da prostorna Sokolska dvorana zahteva pač večji aparat za glasbene prireditve, ako se jo hoče napolniti in doseči tudi gmotno dovoljen uspeh. Ker smo o pojedinih točkah vzporeda, oziroma o glasbeni vrednosti posamičnih točk že obširneje govorili v prejšnjih številkah našega lista, nam preostaja le še spregovoriti kaj o izvršitvi, ki je bila v celoti prav dovoljna. Rubinsteinovo sonato za klavir in gosli op. 13. sta prav pohvalno izvajala gg. Hoffmeister in Vedral. Posebno prvi je smagoval svoj del z znano mojstersko spretnostjo. G. Vedrala pa smo slišali že boljje igrati pri prejšnjih večerih, ton njegov se nam je včeraj iz početka zdel nekako trd in nejasen, pozneje se je bolj ogrel in nas popolnoma zadostil. Narodne pesmi (2 po Hubadu in 1 po Čerinu harmonizovani) so za širše občinstvo bile prava naslaja. Prva, „Sem slovenska deklica“, se valed svojega težkega, stakiranega ritma ni prav popolnoma posrečila, sato pa je oddelek zbora „Glasbene Matice“ (za veliko dvorano skoro premalo mnogo brojen) ostali dve, „Rožmarin“ in „En starček je bil“ pel tako dovršeno in dobro nunciirano, da sta se morali na splošno željo ponavljati. Hubadova krasna harmonizacija se je posebno lepo pokazala v „Rožmarinu“, a tudi g. Čerin je pokazal v zadnji, „En starček je bil“, da je vreden naslednik mojstra Hubada tudi na tem polju, in žel zaslužen pohvalo. Drugo točko komorne glasbe, Mendelssohnov Trio za gosli, cello in klavir, so izvajali gg. Vedral, Stiaral in Hoffmeister, nežnosti skladbe primerno z veliko točnostjo in unemo. Kakor že pri sonati, je tudi pri tej točki občinstvo z živahnim aplavzom po vsakem posamičnem od delku izvrševateljem izražalo svojo zadovoljnost. Zadnja točka vzporeda so bile mične in jako karakteristične Brahmove „Štiri ciganske pesmi“ s spremljevanjem klavirja (g. Hoffmeister), katere je oddelek pevskega zbora pod vodstvom g. Čerina izvajal prav točno v splošno zadovoljenje občinstva. Tako je „Glasbena Matica“ zaključila svojo letošnjo sezono, ki je bila izredno plodovita (3 veliki koncerti in 3 glasbeni večeri) ter pokazala, da ni počivala brezdelno na lanskih dunajskih lavorikah, nego da je tudi pod vodstvom gosp. Čerina prav resno gojila svoj uvišeni smoter z negovanjem prave glasbe ne umetnosti.

— (Uradniški dom.) Prvo avstrijsko-ogersko uradniško društvo je imelo dne 15. t. m. na Dunaju svoj redni občni zbor. Na tem zboru je ljubljanski uradniški društvi zastopal g. vitez Januschowsky, kateri je povedal, da je društveni predsednik obljubil, kar mogoče pospeševati zgradbo uradniškega doma v Ljubljani, ter prosil, naj društvo to prizadevanje dejanski podpira. Ako društvo kaj stori, je mogoče, da se sgradi v našem mestu uradniški dom.

— (Da ne bo zmote.) Kowcem včerajšnjega našega članka „Boj na milijone“ sta pomotoma izostali dve besedi; glasiti se mora: pri kvoti se gre za preogromno svoto, za pravično razdelitev okroglih tisoč petsto milijonov. Toliko namreč bo znašala vsa skupna potreščina tekom prihodnjih deset let.

— (V Ljubljano padla) je včeraj popoldne perica Katarina Kos, stanujoča na Mestnem trgu št. 9. Kos prala je v čolnu na Francovem nabrežju in se je pri pranju preukucala v vodo. R šila sta jo Franc Staringer, paznik na Starem trgu št. 28 in kazajenec Ernst Juh.

— (Iz Most pod Ljublano) poroča se nam z dne 19. maja 1897.: Občina Moste, obsejajoča vsi Hrastje, Moste, Selo, Udmat, Oberje in Šmartno, broji do 1200 prebivalcev s 170, večinoma pritičnimi in ne baš imovitih hišah. I gospodarska poslopja ne značijo doma premožnih! Bogatstva ni po teh domih, pač pa se solza in gorja mnogo skriva v njih. Potres obiskoval jih je, ljubijo jih bolezni, a tudi ogenj! Po potresu je že pretil ogenj vpepeliti vas in čeravno ne manjka niti vode niti ljudi, manjkalo je pa izvežbanh gasilcev. Sedaj imamo od vlade že potrjeno prostovoljno požarno brambo, imamo vrlo načelnništvo, v katerega stavimo svoje nade, imamo že nad 30 čvrstih izvršajočih članov. Omislili smo si brigaleico, ki je stala 570 gld.; zidamo ravnokar shrambo za gasilno orodje, katere stavba stala bo nad 700 gld., in orodje (lestve, sekire, vrvi, vozovi, oprava brambovcev itd. itd.) stala bo tudi čez 700 gld., to bilo bi povprek 2000 gld. — stroškov, a to je za našo občino svota, katere sama ne more plačati. Obrnila se je torej požarna bramba do dobrotnikov, proseč jih podpore k napravi potrebnih stvari, in k temu želimo ji

najboljšega uspeha. V načelnništvo so voljeni sedeči gospodje: Franjo Zakotaik, načelnikom; Ivan Kremžar, njega namestnikom; Jakob Premur, tajnikom; Anton Škoda, blagajnikom; Matija Lavrič, Anton Matjažič in Valentin Gostinčar, odbornikom.

— (Imenovanje.) Finančno ravnateljstvo štajersko je imenovalo davčne pristave gg. Ivana Pernovškega, Rudolfa Kovačiča in Jožefa Mikula davčnimi oficijali.

— (Podpirajmo domačo obrt!) Knjigotržec g. L. Schwentner v Bračicah je založil vsakovrstne šolske zvezke, pisanke in risanke za slovenske narodne šole. Štajerski deželni šolski svet v Gradcu jih je odobril in je dovolil njih rabo. Smeje se torej nvesti po slovenskih šolah. Želeti je, da podpirajo vsi slovenski šolski krogi podjetnega domačina z obilnim naročevanjem njegovih šolskih zvezkov. Mogoče našega denarja bo ostalo na domači zemlji, ki je dozdaj romal na tuje.

— (Ponesrečili) je v Marijinem Celju pri Celovcu nekdanji drž. poslanec baron Robert Walterskirchen. Vozil se je na biciklu. Na cesti je srečal večjo čredo prešičev. Ti so se zakadili v kolo in je prevrnil. Baron Walterskirchen je padel tako neurečno, da si je zlomil nogo.

— (Istra v parlamentu.) V zadnji seji poslanske zbornice so dr. Luginja in tovariši interpellirali ministerskega predsednika, hoče li ukazati oblastvom, da vrnejo ljudstvu orodja, odvzeta mu povodom razoroženja, v drugi interpellaciji pa so ga vprašali glede priprav za predstoječe občinske volitve v Opatlju.

* (Avstrijska tiskovna svoboda) Našo tiskovo svobodo ilustruje drastično naslednja interpellacija, podana v poslanski zbornici minoli teden: „V beletistični priligi praškemu „Času“ z dne 23. aprila 1897 je priobčil I. S. Machar pesen „Jareš“, v kateri pripoveduje, da stoji na njegovem vrtu kip Andreja Hoferja, kateri vzlic temu, da se sveti v solnce, da nad njim zore divje drešnje, krog njega pa vse cvete, vender melanholično in nezadovoljno gleda. Pesnik ga apostrofaje z besedami: „Andrej Hofer, ti bedak, kaj ti kamenitemu koristi to žalovanje, solnce te z nebes obseva z vso svojo krasoto.“ Ta odstavek je praško državno pravdnništvo z dekretom z dne 25. aprila 1897 zaplenilo in deželno sodišče v Pragi je to konfiskacijo potrdilo, češ, da se je s to kritico storilo hudodelstvo po § 64. kaz. zakona, žaljenje članov cesarske rodbine. „Utemeljevanje“ se glasi: „V šestih kritici uvodne pesmi „Jareš“ I. S. Macharja od besed „Andrej Hofer“ do besed „krasoto“ se krši spoštovanje pred jednim članom cesarske rodbine; utemeljeno je torej, da se je v navedeni kritici storilo hudodelstvo po § 64. kaz. zakona in valed tega je bilo ugoditi predloga drž. pravdnništva — Pročbarka I. r.“ Interpelantje vprašajo: 1) Je li pravosodnemu ministru ta slučaj znan? 2) Ali more opravičiti, da se Andrej Hofer šteje mej člane cesarske rodbine? 3) Ali misli, da se je z očitanjem kipu, da je neumen, ker se vzlic lepemu vremenu drži nezadovoljno, storilo hudodelstvo po § 64. kaz. zak., a če ne, kako misli tu pomagati?“

* (Ruski pesnik Majkov) se je v nekem spisu izrekel odločno zoper to, da si kdo izbere poezijo za poklic, kateri ga naj živi. Majkov meni, da poezija ne sme postati nikdar kuharica. Pesnik naj dobi državno ali zasebno službo, sploh kako redno opravilo, češ, da je to za življenje neizogibno potrebno. Delo naredi človeka praktičnega, ga nauči trenno misliti, utrdi značaj in mu pomore spoznavati ljudi in jih ceniti po njih pravi vrednosti.

* (Izjema mej milijonarji) je gotovo gospa Lebandy. Podarila je pariskim revežem 937 438 frankov. Dasi je silno bogata, živi prav skromno, svojih podedovanih milijonov pa se ne pritekne, ker so bili nabrani krivično, iz odušstva in suženskega izrabljanja delavcev. Gospa rabi torej svoje milijone le v korist ubogih, zlasti delavcev, da tako popravi vsaj v nekoliko storjene krivičnosti svojih prednikov.

* (Grozen trenotek) je preživel zdravnik Sir Andrew Clarke na svojem potovanju v Italiji. Ko je šel nekega večera na stolp velike cerkve, našel je na vrhu že drugega gosta, nekega Angleža. Anglež in zdravnik sta razgledovala krasno okolico ter se pomenkovala. Nakrat zgrabi Anglež zdravnika za rameni ter mu pravi čisto mirno: „Sedaj Vas bom pa doli vrgel!“ — Anglež je bil očividno blazen, in zdravnik je bil v najstrašnejšem položaju. Toda mirnost ga ni zapustila. „Prava reč!“ je odgovoril Angležu; „to zna vsakdo! Toda kaj staviva, da me od tal ne vržete do sem gori?“ — „Kolikor bočete!“ je dejal blaznik. „Prepričan sem, da Vas vržem tudi od tal do semkaj.“ — „Nu, dobro; stava velja. Pojdiva doli, da me vržete!“ — In hitro sta šla s stolpa, kjer so blaznika naglo zaprli.

* (Skrivnostni umori) Zadnji čas se je v Novem Yorku primerila cela vrsta skrivnostnih umorov, kateri so mej lahkomišelnimi živečimi ženskami obudili pravo paniko. Umori so se zgodili v najrazličnejših mestnih okrajih in povsod natančno

na isti način. Morilci so svojo žrtev poiskali na njenem stanovanji, ji vrgli majhno vrv krog vratu in jo zadušili. Policija je pač hitro uganila, da ima opraviti z večjo družbo morilcev, a vsa nje prizadevanja, priti roparskim morilcem na sled, so bila zaman, dasi so se ti umori hitro ponavljali, in je bilo časih kar po več izvršenih na jeden dan. Te dni pa se jedna teh žrtev še pravčasno ubranila. Napadla sta jo dva elegantna gospoda, a bila je močnejša kakor napadalca. Priklicala je pomoč, na kar sta napadalca zbežala. Na srečo so jima bili ljudje koj za petami in ju ujeli.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali: Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda šentjakobsko-trnovsko nabrala gđica. Ljovoslava Trtnikova na svatbi gg. Triller Kosemovi v Trnovem v Ljubljani dne 19. t. m. 33 kron. Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Književnost.

— „Varaždinske toplice.“ Staroslovno sumorno toplice vrolo. Napisa dr. Andrija Longhino. Z-greb 1896 To je naslov lepe, ukusno ilustrovane brošure, izdane baš ob pravem času, predno se začne kopalska sezona. Mnogi Slovenci zabijajo v nemške in drage toplice. Iz te brošure se lahko pouče, kako izvrstne so Varaždinske toplice v zdravstvenem, pa kako krasne v prirodnem oziru. V fini kemični analizi se je poslužil dr. Longhino studij vseučilišnega profesorja Ludwiga na Dunaju. Brošura ima natančne podatke o vsem, priloženo ima karto in 12 večjih slik. Brošura se dobiva v vseh knjigarnah.

Brzobjavke.

Dunaj 20. maja. V današnji seji adresega odseka je govoril dr. Ferjančič. Zahteval je, naj izda vlada čim prej tudi za pokrajine, koder prebivajo Slovenci in Hrvatje, jednake jezikovne naredbe, kakor jih je izdala za Češko in Moravsko. Čudil se je, kako si morejo Nemci lastiti privilegij, da se njim ni treba učiti nemških jezikov, drugi narodi pa naj bodo primorani, učiti se nemščine. Povdarjal je narodno avtonomijo in grajal, da se v adresnem načrtu ne nahaja pasus o drugi železniški zvezi s Trstom. Razpravljaj je o železniških zadevah Dalmacije, in odobruje odstavek, da mora biti uprava primerna potrebam posamičnih kronovin, rekel, da se Slovenci in Hrvatje boré zoper upravo na Primorskem, katere dela direktno proti vsem interesom slovenske večine prebivalstva.

Dunaj 20. maja. V gospodski zbornici se je danes začela adresa debata. Chlumeccky je utemeljeval načrt leve in pobijal jezikovne naredbe. Badeni je naredbe energično zagovarjal, rekši, da jih vlada ni izdala iz političnih ozirov, nego iz prepričanja, da so potrebne, pravične in zakonite.

Dunaj 20. maja. Občinski svet je imel včeraj izredno sejo, sklicano zategadelj, da se mestni zastop izreče glede jezikovnih naredb za Češko in Moravsko. Lueger je pojasnjeval parlamentarni položaj in nasvetoval, naj se pošlje cesarju po posebni deputaciji adresa glede jezikovnega vprašanja. Obč. svet je odobril predloženi načrt adresi, v kateri se zahteva, naj se jezikovne naredbe razveljavijo, jezikovno vprašanje pa naj se uredi zakonodajnim putem.

Dunaj 20. maja. Dolenjeavstrijski drž. poslanec Hofbauer, pristaš protisemitske stranke, je umrl. To je prvi mrlič iz nove zbornice.

Maribor 20. maja. Posl. Steinwender je pozval tukajšnjega odvetnika dr. Glantschnigga na dvoboj. Dogovoril se je dvoboj na sablje. Uzrok dvoboju je zahteva, katero je dr. Glantschnigg izrekel na shodu nemških nacionalcev v Gradcu, naj se namreč Steinwender izbacne iz nemške ljudske stranke.

Narodno-gospodarske stvari.

— Istrska posojilnica v Pulju je navzlic neugodnim gospodarskim razmeram v deželi imela leta 1896. še vendar večji promet, kakor predchoše leto. Zadržarjev je štela 780, kateri so imeli 886 deležev. Prometa je imela posojilnica v Pulju in pri podružnici v Paznu 333.618 gl. 7¼ kr. Posojil je dovelila v skupnem znesku 186.630 gl. 97½ kr. in sicer 121.694 gl. 86 kr. na hipoteke in 64.936 gl. 11½ kr. na osebni kredit. Čistega dobička je bilo 387 gld. 8½ kr., kateri se je priklopil rezervnemu fondu, ki znaša sedaj 3698 gld. 22 kr.

Drago Santalno esen: o namešajo špekulantje s kopačino in cederno esenco, ki povzroča bolečine v želodcu in po črelih. **Mošnjice Santal-Midyja** ne kratijo prebave, ne dražijo ledic, nego so absolutno čistilne ter ozdravijo mladeniče izvestnih afekcij. VIII. (242—1)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
19.	9. zvečer	730.7	15.2	brezvetr.	oblačno	
20.	7. zjutraj	730.8	13.4	sl. vzvzh.	del. obl.	0.0
"	2. popol.	730.2	20.8	sr. jvzh.	skoro jas.	

Srednja večerajšnja temperatura 17.7°, za 3.2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 20. maja 1897.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	90	"
Avstrijska zlata renta	123	—	"
Avstrijska krona renta 4%	100	85	"
Ogerska zlata renta 4%	122	40	"
Ogerska krona renta 4%	99	85	"
Avstro-ogerske bančne delnice	857	—	"
Kreditne delnice	363	—	"
London vista	119	55	"
Memski drž. bankovci za 100 mark	58	62 1/2	"
30 mark	11	72	"
30 frankov	—	62 1/2	"
Italijanski bankovci	5	45	"
U. kr. cekini	—	65	"

Dné 19. maja 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	155	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1854 po 100 gld.	192	—	"
Danava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	65	"
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	80	"
Kreditne srečke po 100 gld.	198	—	"
Ljubljanske srečke	22	25	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	26	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155	50	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	424	50	"
Papirnati rubelj	—	87 1/2	"

Na prodaj je dobro ohranjen

biljard

pripraven tudi za gostilne na deželi. — Več pove Josip Kremer, kavarnar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 5. (728—2)

Priporočam se vsem krčmarjem, posestnikom in drugim, koji več vina potrebujejo. Podpisani imam

jako dobro črno vino

cenejše in dražje. Pošiljal bi ga v svojih posodah od 60 do 300 litrov. Liter vina je po 16, 18, 22 in 26 kr. a. v.

(651—11)

Jurij Bole

posestnik v Pulju, Via Giovia št. 42.

Traber-jev veliki muzej

v Lattermanovem drevoredu

ostane na mnogostransko zahtevanje tu odprt še do nedelje, 23. maja t. l.

Znižana vstopnina 10 kr.

V petek zadnji dan za dame! (721—3)

Danes

(744)

v četrtek dné 20. maja

hôtel „Lloyd“

vrtni koncert z vojaško godbo.

Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Razpis.

Pri deželnem stavbinskem uradu v Ljubljani izpraznjena je

služba stavbinskega adjunkta

z letno plačo 900 gld., aktivitetno doklado 150 gld. in pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 100 gld.

Prošilci za to službo predložijo naj svoje z dokazili o starosti, znanji slovenskega ali kaknega drugega slovanskega ter nemškega jezika, dalje z dokazili o vsposobljenosti v inženirski stroki podprte prošnje do

10. junija 1897. l.

deželnemu odboru kranjskemu.

Od deželnega odbora kranjskega

Ljubljana 7. maja 1897.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Otoriteo podjetja.

Usojam se p. n. občinstvu naznanjati, da sem dné 20. maja odprl svoje popolnoma prenovljeno

frizersko podjetje

pod prejšnjo firmo L. Businaro.

Glavno pozornost bodem, zvest svojemu načelu, obračal na elegantno in točno postrežbo, in se nadejam, da bodem v tem mozel popolnoma postreči svoje p. n. naročnike.

Posebno opozarjam gospode na svoj na novo inštalirani angleški aparat za glavno douche „Champoving“.

Z velespoštovanjem

Oton Fettich-Frankheim

(745—1)

frizér za gospode in dame.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. maja 1897.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

(15-114)

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 min. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabol, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovica, Plzeň, Marijino varo, Heb, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipsko. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabol, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 min. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gasteln, Zell na jezoru, Inomast, Bregence, Ouh, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovica, Plzeň, Marijino varo, Heb, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 46 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešan vlak. — Ob 12. uri 56 min. popoldne mešan vlak. — Ob 8. uri 30 min. zvečer mešan vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 20 min. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovi varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovica, Solnograda, Linca, Steyra, Paris, Genevo, Ouh, Bregence, Inomast, Zell na jezoru, Lend-Gasteln, Ljubno, Celovec, Lipsko, Pontabol. — Ob 4. uri 57 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osonni vlak s Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovi varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovica, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešan vlak. — Ob 2. uri 34 min. popoldne mešan vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešan vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 28 min. zjutraj, ob 2. uri 6 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 26 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 5. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 8 min. dopoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Nedoseženi

so in ostanejo vedno

Premier-bicikli

ker so le ti jedino iz

Helical-blaga

izgrajeni in združujejo

z največjo trpežnostjo

popolno precizijo

(566—4)

najboljšo konstrukcijo in

najlažji tek.

The Premier Cycle Co. Ltd. (Hillmann, Herbert & Cooper).

Tovarne:

Heb (Eger)

Coventry

Doos

(Češko).

(Angleško).

(pri Norimbergu).

Letna produkcija 60 000 kemačev. — Katalogi brezplačno in poštne prosto.

Samoprodajo za Kranjsko ima

Fran Čuden

v Ljubljani, na Mestnem trgu hiš. šte. 25.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

(711—2)

L. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

priporoča in namešča

(737)

službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske) za tukaj in drugod. Za kakor koli mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

Trgovski pomočnik

prost vojaščine, izvežban v specerijski, manufakturni in železninski stroki, vešč slovenskega in nemškega jezika, želi nastopiti službo takoj. — Ponudba se prosijo pod šifro F. V. poste restante Novo mesto. (741-1)

Velika hiša na prodaj.

Hiša v najboljšem stanu v velikem trgu na Dolenjskem, nasproti farni cerkvi, v koji je gostilna, lednica in že nad 30 let obstoječa trgovina, proda se iz proste roke. Pripravna je za vsako kupeljo. Cena 3500 gld. — Natančneje se izve iz prijaznosti pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (502—13)

Učenca

15—16 let starega, vzprejme takoj

usnjar Matevž Završnik

v Cerknici.

(720—2)

Lepa hiša

na Čatežu pri Trebnjem, Dolenjsko, poleg okrajne ceste, blizu farne cerkve stoječa, v koji se nahaja gostilna, prodajalnica in začasni boletni urad, (742—1)

proda se iz proste roke.

Natančne pogoje in ceno pove lastnik Anton Maver, posestnik na Čatežu št. 30.

Izurjena šivilja

za obleke in perilo

Slovenka, s primernim šolskim podukom, želi dobiti službo. (636—3)

Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: „Št. 2800 L. poste restante Gorica“.

Redka prilika!

Stavišče

(738—1)

ležeče tik postaje južne železnice v Litiji (na Dolenjskem), mej glavarstvom, pošto in postajo, v meri 3936 m, prodaja se prostovoljno.

Stavišče zadošča zidanju 2 včjih biš z vitovi, ter je zlasti ugodno za kako obrtno stavbo, trgovino ali gostilno. Opozarja se, da je prav blizu predilnica z več sto delavci. Dražbena cena je 2500 gld. Dražba se bode vršila dné 26. tega meseca popoldne ob 2. uri na lici mesta.

Velika prodaja vina.

Lastništvo graščine Dubrova, pošta Krapina-Toplice na Hrvatskem,

preda vso zalogo (okolu 1500 hektolitrov)

lastnega pridelka belih vin

iz let 1890—1896. P. n. vinski trgovci in gostilničarji se vabijo k nakupovanju teh vseskozi dobrih, pristnih in močnih gorskih vin z dostavkom, da se jim bode teško nudila zopet prilika, da si jih nabavijo tako po ceni.

Manj kakor 5 veder, to je okolu 300 litrov, se ne oddaja, prodana vina se postavijo na železniško postajo Zabok ali Veliko Tergovišče. — Natančneje pojasnila daje

grajsko lastništvo.

(739—1)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.